

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา จุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็กทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของ พัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข ตลอดจนให้เด็ก มีมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใน 12 ประการ คือ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยสามารถ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กประสานสัมพันธ์กัน มีสุขภาพจิตดี มีคุณธรรมจริยธรรม รักการออกกำลังกาย ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย รักธรรมชาติความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา มีความคิด สร้างสรรค์และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ (กรมวิชาการ. 2546 ก : 31 - 32) ซึ่งการศึกษา ปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายในบริบท ของสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรักความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง และสังคม (กรมวิชาการ. 2546 ข : 3)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะเป็นการวางรากฐานใน การศึกษาในระดับต่อไปของชีวิต เห็นได้จากในแผนการศึกษาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม แห่งชาติ พ.ศ. 2545 - 2559 ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาคนเพื่อเป็นหลักในการพัฒนาชาติ โดย ให้มีการพัฒนาคนตั้งแต่ระดับปฐมวัย จึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยว่าเด็กปฐมวัย อายุ 0 - 5 ปี ทุกคนต้องได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้าน ก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยรัฐจะต้องส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพในรูปแบบ ที่หลากหลาย

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นแห่งชีวิตและการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต เด็กในวัยนี้จะรับรู้และจดจำได้ดีมีทัศนใจสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัว ชอบซักถามและต้องการคำตอบจากผู้ใหญ่แต่ความเข้าใจยังมีจำกัด เนื่องจากว่ายังไม่มีการประมวลผลมากนักและเด็กในวัยนี้ยังไม่เข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมยังคิดได้เพียงแง่มุมเดียวไม่สามารถคิดย้อนกลับไปกลับมาเหมือนผู้ใหญ่ได้ เขาวพา เศษคุปต์ (2542 : 4 - 9) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การจัดการศึกษาคควรเริ่มต้นในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญมากในการวางรากฐานบุคลิกภาพมนุษย์และในปัจจุบันนี้มีผลการศึกษาค้นคว้ามากมายที่สนับสนุนและบ่งชี้ว่าการพัฒนาคุณภาพของประชากรจำเป็นต้องเริ่มต้นตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งเด็กวัยนี้ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เพราะช่วงอายุดังกล่าวเป็นช่วงวิกฤตของมนุษย์ ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทุกๆ ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา

วงการศึกษาคได้หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียนในการเป็นผู้รอบรู้มีความสามารถหลายๆด้านแนวคิดหนึ่งที่กล่าวกันมากในปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนคือทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences Theory) ที่เป็นทฤษฎีที่มุ่งส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในทุกด้านโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนที่แตกต่างกัน (พิมพ์พรหม ทองประสิทธิ์. 2548 : 2) การ์ดเนอร์ (Gardner) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้สนใจศึกษาเกี่ยวกับสติปัญญาและศักยภาพของมนุษย์เป็นผู้คิดทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ขึ้นการ์ดเนอร์เชื่อว่าสติปัญญาคือความสามารถทางชีวภาพของแต่ละคนที่จะแสดงออกมาซึ่งเป็นสิ่งผสมผสานระหว่างพันธุกรรมกับสิ่งแวดล้อมสติปัญญาหมายถึง โครงสร้างทางชีวจิตวิทยา ซึ่งจะเป็นตัวสร้างแหล่งทางความคิดของคนเราและจะส่งผลต่อเนื้อหาแต่ละด้านและยังมีผลมาจากองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการคือพันธุศาสตร์และสังคม คนทั่วไปจะมีสติปัญญาหลายด้านโดยแต่ละด้านจะขึ้นอยู่กับความสามารถซึ่งจะแอบแฝงและแสดงออกมาในรูปแบบที่สติปัญญาในด้านความคิดของการ์ดเนอร์ต่างกัน ได้แก่ สติปัญญาทางด้านภาษา (Linguistic Intelligence) สติปัญญาทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logic/Mathematical Intelligence) สติปัญญาทางด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) สติปัญญาทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily-Kinesthetic Intelligence) สติปัญญาทางด้านดนตรี (Musical Intelligence) สติปัญญาด้านความเข้าใจผู้อื่น (Interpersonal Intelligence) ความสามารถทางสติปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) สติปัญญาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Naturalistic Intelligence) สติปัญญาหลายๆด้านสามารถพัฒนาได้โดยการพัฒนาให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันแม้ว่าคนแต่ละคนจะมีสติปัญญาแต่ละด้านไม่เท่ากันก็สามารถพัฒนาสติปัญญาในทุกด้านได้ (Gardner. 1993 ; อ้างถึงใน เขาวพา เศษคุปต์. 2536 : 13-14)

การพัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนให้เป็นผู้รอบรู้มีความสามารถหลายๆ ด้านตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาถือได้ว่าเป็นการมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน ตามแนวคิดของแต่ละบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกันเป็นหลักสำคัญและการส่งเสริมความสามารถ ของผู้เรียนตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญานั้น เยาวพา เคะชะคุปต์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา ปฐมวัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้พัฒนารูปแบบของพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยหลักการ 5 ขั้นตอน ใช้อักษรย่อว่า ACACA ได้แก่ ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active Learning) ขั้นผู้เรียนปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperative) ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) ขั้นผู้เรียนสามารถสรุปกิจกรรม (Conclusion) สร้างองค์ความรู้ (Constructivism) และขั้นผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Application) ซึ่งรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ดังกล่าวสามารถนำมาเป็นวิธีการ ในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายให้เด็ก ได้เรียนรู้เพื่อพัฒนา ศักยภาพและความสามารถของเด็ก (เยาวพา เคะชะคุปต์. 2544 : 6-7)

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีพหุปัญญา พบว่า การจัดประสบการณ์โดย ประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาส่งผลต่อความสามารถและการพัฒนาการของเด็ก ได้เป็นอย่างดี ดังเช่น งานวิจัยของ ดวงแข จันทร (2550 : 109 - 112) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนา ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยผลการวิจัย พบว่าระดับความสามารถทางพหุปัญญา ของเด็กปฐมวัยในภาพรวมมีระดับความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูง และเมื่อเด็ก ได้รับการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาแล้ว ทำให้เด็กมีความสามารถทาง พหุปัญญาทุกด้านสูงขึ้น รจนา จันทวัฒน์ (2551 : 63 - 64) ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมพัฒนาการ ของเด็กชั้นอนุบาล 2 โดยใช้การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดพหุปัญญา ผลการวิจัย พบว่า การจัด ประสบการณ์ตามทฤษฎีพหุปัญญาเป็นเทคนิคการจัดประสบการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้และมี ความรู้เพิ่มขึ้น สามารถนำมาใช้ เป็นเทคนิค วิธีการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้เป็นอย่างดี ครองใจ ขวัญเกษม (2552 : 84 - 85) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ ACACA ผลการวิจัย พบว่า การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็ก ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ ACACA ช่วยพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญา ของเด็กได้ทุกด้าน จึงควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และ เครือพันธ์ อุปโคตร (2552 : 103) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความพร้อม

ด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างการจัดประสบการณ์โดยประยุกต์ใช้
 ทฤษฎีพหุปัญญากับการจัดประสบการณ์ปกติ ผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา
 ทำให้เด็กมีความพร้อมด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เป็นการจัดประสบการณ์ที่มีประโยชน์ต่อเด็ก
 จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนระดับปฐมวัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้องนำวิธีการนี้ไปใช้ใน
 การเรียนการสอนต่อไป

ผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยในภาพรวมพบว่า
 เด็กมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมอยู่ในระดับสูง แต่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาดำกว่า
 ด้านอื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับการสัมมนาแลกเปลี่ยน
 เรียนรู้ของศูนย์พัฒนาวิชาการระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารั้วรัมย์เขต 4
 ที่พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการด้านสติปัญญาอยู่ในระดับต่ำ พัฒนาการด้านอารมณ์อยู่ในระดับ
 ปานกลาง พัฒนาการด้านร่างกายและสังคมอยู่ในระดับที่สูง (ศูนย์พัฒนาวิชาการระดับปฐมวัย
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารั้วรัมย์เขต 4. 2553) และสอดคล้องกับผลการประชุม
 ของกลุ่ม โรงเรียนสตึก 6 ที่พบปัญหาของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยว่า เด็กมีพัฒนาการ
 ทางด้านสติปัญญาค่อนข้างต่ำ ทำให้ยากต่อการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอนในระดับปฐมวัย
 (กลุ่ม โรงเรียนสตึก 6. 2554)

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมในเด็กปฐมวัย พบว่า สามารถส่งเสริมและ
 พัฒนาเด็กปฐมวัยในหลายๆด้าน ดังเช่น งานวิจัยของ รินนา ราชขารี (2552 : 99) ทำการวิจัยเรื่อง
 การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ผลการวิจัยพบว่า
 ชุดฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 2 มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 75/75 นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ
 การคิดวิเคราะห์ และนักเรียนมีความสนใจในชุดกิจกรรมที่ได้เรียน อยากรู้และสนุกสนานกับ
 การจัดกิจกรรม ให้ความร่วมมือและกระตือรือร้นในการเรียนดีมาก โดยคน วงศ์ราชา (2553 : 83 -
 84) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมในการพัฒนาความพร้อมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย
 ผลการวิจัยพบว่า ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมไม้ออกกรีม 4 สี ที่ใช้ในการจัด
 ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาความพร้อมทางคณิตศาสตร์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูง
 กว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และผลการเปรียบเทียบความพร้อมทางคณิตศาสตร์หลังการจัดประสบการณ์ด้วย
 ชุดกิจกรรมไม้ออกกรีม 4 สี ในการพัฒนาความพร้อมทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยสูงกว่า
 ก่อนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมไม้ออกกรีม 4 สี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพพพร
 สุวรรณไครย์ (2553 : 161) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ตามแนว
 การสอนภาษาแบบธรรมชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน และการเห็นคุณค่าในตนเอง

ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ความพร้อมด้านการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่านของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน และการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนเรียน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะที่รับผิดชอบสอนเด็กในระดับปฐมวัยจึงต้องการนำชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เปรียบเทียบความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2
4. ศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์
3. คำนีประสิทธิผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป
4. ความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปพัฒนาการจัดประสบการณ์ให้มีคุณภาพ
2. เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางสำหรับผู้วิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการจัดประสบการณ์ด้านอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 98 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จาก 6 โรงเรียนในกลุ่มสตึก 6 เขตตำบลชุมแสง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนบ้านชุมแสง โรงเรียนบ้านสระกุด โรงเรียนบ้านหนองหัวควาย โรงเรียนบ้านตามา โรงเรียนบ้านเสม็ด และ โรงเรียนบ้าน โคนสิงห์

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนบ้าน โคนสิงห์ ตำบลชุมแสง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2
2. ความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2
3. คำนีประสิทธิผลของชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2
4. ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2

4. ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้สาระการเรียนรู้ตามหน่วยการจัดประสบการณ์
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ตามหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านโคกสิงห์ปีการศึกษา 2556
จำนวน 8 เรื่องคือ

1. ฝนจ๋า
2. ข้าว
3. ประสาทสัมผัสทั้ง 5
4. ร่างกายของเรา
5. อาหารดีมีประโยชน์
6. อาหารไม่มีประโยชน์
7. ขนมไทยแสนอร่อย
8. ชุมชนของเรา

5. ระยะเวลาในการทดลอง

การทดลองดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ระยะเวลาในการทดลองใน
เดือนกรกฎาคม 2556 ถึงเดือนกันยายน 2556 จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบทฤษฎีการเรียนรู้ หมายถึง
ชุดสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบในรูปแบบของชุดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดกระบวนการ
เรียนรู้ในการพัฒนาความสามารถด้านสติปัญญาตามแนวทฤษฎีทฤษฎีของกาเดเนอร์ โดย
กำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม
การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างจริงจัง (Active Learning: A) ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
ร่วมกับผู้อื่น (Cooperation : C) ขั้นที่ 3 ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis : A) ขั้นที่ 4
ขั้นสรุปกิจกรรมและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism : C) ขั้นที่ 5 ขั้นผู้เรียน
สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความหมาย (Application: A) ประกอบด้วย คู่มือ
ครู แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบฝึกทักษะและแบบสังเกตพฤติกรรมท้ายชุดกิจกรรม
สำหรับครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางปัญญาของเด็กปฐมวัย

2. ความสามารถทางสติปัญญา หมายถึง ความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 8 ด้านของเด็กปฐมวัย ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาของการ์คนอร์ ที่ได้จากการฝึกฝนสะสมประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ และได้รับจากการจัดประสบการณ์ในโรงเรียน ได้แก่ ความสามารถทางสติปัญญาด้านภาษา ความสามารถทางสติปัญญาด้านครุระ/คณิตศาสตร์ ความสามารถทางสติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถทางสติปัญญาด้านร่างกาย ความสามารถทางสติปัญญาด้านดนตรี/จังหวะ ความสามารถทางสติปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง ความสามารถทางสติปัญญาด้านมนุษย์สัมพันธ์ และความสามารถทางสติปัญญาด้านธรรมชาติ

3. รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ เขียวพา เศษะคุปต์ (2544 :6-7) ได้พัฒนาขึ้นโดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีพหุปัญญาของการ์คนอร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างจริงจัง (Active Learning: A) ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation : C) ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis : A) ขั้นสรุปกิจกรรมและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism : C) ขั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความหมาย (Application: A)

4. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ประสิทธิภาพจะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ (E_1) เป็นตัวเลขแรก และ (E_2) เป็นตัวเลขหลังถ้าตัวเลขเข้าใกล้ร้อยมากเท่าไรยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นเกณฑ์การพิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการสอน

5. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความชอบ ความสนใจของเด็กหลังจากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อันเป็นผลที่เด็กบรรลุหรือตอบสนองในความต้องการ ความคาดหวัง ความปรารถนา ความอยากของเด็กในการเรียน

7. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จาก 6 โรงเรียน ในเขตตำบลชุมแสง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนบ้านชุมแสง โรงเรียนบ้านหนองหัวควาย โรงเรียนบ้านสระกุด โรงเรียนบ้านตามา โรงเรียนบ้านเสม็ด และโรงเรียนบ้านโคกสิงห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University